

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑” ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานและเพื่อศึกษาเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะทางด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนต่อไปเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน มีจำนวนประชากร ๑๕๒ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : F-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ผู้วิจัยมีประเด็นจากผลวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมาสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑” สามารถสรุปผลการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ ที่เป็นชาย มีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ และหญิงมีจำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๒

ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ ครุมีอายุเกินกว่า ๕๑ ปี จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๕ รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ

๒๘.๒๙ ครูที่มีอายุ ต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๗ และกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ อายุระหว่าง ๕๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๙ ตามลำดับ

ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ มีจำนวนครูจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๙๒ และ จบการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๐๘ ตามลำดับ

ครูผู้สอน โรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ มีตำแหน่งหน้าที่คือครูชำนาญการพิเศษ จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕๓ รองลงมาได้แก่ ครูอัตราจ้าง จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๘ รองลงมา ได้แก่ ตำแหน่งครู จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ และที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ ครูชำนาญการ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๑ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑

โดยภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓ เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความขยัน ด้านความมีน้ำใจ ด้านความสะอาด ด้านความมีวินัย และ ด้านความประหยัด ตามลำดับเมื่อจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านความขยัน ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ความขยัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย อย่างจริงจังและ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในหน้าที่ของนักเรียน คือ ศึกษาเล่าเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมานะบากบั่นมีความเพียรพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรคในการทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

๒. ด้านความประหยัด ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ความประหยัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประหยัดโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์ของใช้ส่วนรวมในโรงเรียน และใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ

๓. ด้านความซื่อสัตย์ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุก

ข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ถือโอกาสนำของผู้อื่นมาเป็นของตน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อในความซื่อสัตย์ ไม่ใช้เล่ห์กลโกง เพื่อประโยชน์ของตน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความประพฤติตรงต่อหน้าที่ ต่อเวลา และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อตรงต่อตนเอง ทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือทำการบ้านด้วยตนเอง

๔. ด้านความมีวินัย ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ความมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเข้าแถวรับบริการตามลำดับ เช่น ซื้ออาหาร ผู้บริหารสนับสนุนการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมวินัย พร้อมความรับผิดชอบต่อตนเอง ให้กับนักเรียน และผู้บริหารส่งเสริมการแต่งกายที่ถูกระเบียบแก่นักเรียน

๕. ด้านความสุภาพ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ความสุภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยในสถานที่ต่างๆ ถูกกาลเทศะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสัมมาคารวะเมื่อพูดกับครู/ผู้ใหญ่ วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร

๖. ด้านความสะอาด ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกาย และ เครื่องแต่งกายอยู่เสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาที่อยู่อาศัย โรงเรียน สาธารณสถาน และสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาสถานที่ของส่วนรวมโดยไม่ขีดเขียนทำลายทรัพย์สินสมบัติของราชการ และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัวปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ

๗. ด้านความสามัคคี ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ความสามัคคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักสามัคคี มีความสมานฉันท์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง

๔. ด้านความมีน้ำใจ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ ความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อย ๓ ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักมีน้ำใจ เสียสละ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักบริจาคทรัพยากรและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ประสบความเดือดร้อนเต็มกำลังความสามารถ

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัยจากการเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) ผลการเปรียบเทียบสรุปผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ครูผู้สอนที่ตำแหน่งหน้าที่ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ สรุปแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต ๑

๑. **ด้านความขยัน** ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจที่เป็นสิ่งเร้าแก่เด็กในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนซึ่งสามารถช่วยให้เด็กเกิดความขยันมุ่งมั่นในสิ่งเหล่านั้นได้

๒. **ด้านความประหยัด** ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมเสริมด้านการประหยัดด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น หยอดเหรียญใส่กระปุกวันละ ๑ บาท หรือจัดโครงการเก็บออมให้นักเรียนทั้งระดับโรงเรียนหรือระดับชั้นการเรียนแต่ละห้องเรียนเพื่อส่งเสริมด้านความประหยัดปลูกจิตสำนึกจิตใจให้เกิดแก่นักเรียน

๓. **ด้านความซื่อสัตย์** ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมการรับผิดชอบด้านความซื่อสัตย์ด้วยการปฏิญาณตนเองพร้อมกันหน้าเสาธงหลังเคารพธงชาติด้วยความสนใจของนักเรียนแต่ละคนด้วยออกใบจุดบัตรมอบให้เป็นยกย่องนักเรียนที่กล้าแสดงออกเพื่อเป็นแรงจูงใจ

๔. **ด้านความมีวินัย** ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้เห็นถึงระเบียบการเข้าแถว การลงมาคุมแถวแต่ละห้อง และเช็คชื่อนักเรียนทุกครั้งก่อนจะทำกิจกรรมหน้าเสาธงช่วงเช้า และหลังเลิกเรียน อีกทั้งยังควรยกย่องห้องที่เข้าแถวเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการชมเชยให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตรให้ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีในการเข้าแถวและโรงเรียนควรจัดกิจกรรมด้านการตรงต่อเวลา โดยการจัดฝึกอบรมปลูกฝัง เข้าค่าย และให้นักเรียนนำไปปฏิบัติเพื่อให้รู้คุณค่าของการตรงต่อเวลา และข้อเสียของการไม่ตรงต่อเวลาว่ามีประโยชน์อย่างไร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายให้ไว้

๕. **ด้านความสุภาพ** ผู้บริหารและครู ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ใช้ถ้อยคำที่สร้างความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน พูดจาไพเราะ สื่อสารความคิด ความรู้สึกให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และ มีความสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม

๖. **ด้านความสะอาด** ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและนักเรียนรับผิดชอบร่วมกัน นักเรียนจะมีความรู้สึกเท่าเทียมหรืออาจแบ่งสีในการรับผิดชอบเรื่องความสะอาดและมีประธานสี จะได้มีรุ่นพี่คอยดูแลน้อง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบมากขึ้น

๗. **ด้านความสามัคคี** ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันในโรงเรียนทุกระดับชั้น เพื่อสร้างความสามัคคี และไม่แบ่งฝ่ายครูว่าเป็นครูระดับชั้นประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา

๘. **ด้านความมีน้ำใจ** ผู้บริหารควรจัดเพิ่มชั่วโมงเรียน หรือจัดตั้งชุมนุม หรือเก็บคะแนนจากการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียน เพื่อเป็นแรงกระตุ้นจากการแสดงออกถึงความมีน้ำใจ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑” มีข้อค้นพบประเด็นของผลการวิจัยนำมาเสนอเพื่อทำการอภิปรายผลและประกอบแนวคิดทฤษฎีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ พบว่า ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะ ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวิวิธกาญจนคุณ สุภาจาโร (คำมี) ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนเทพมงคลรังษีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ ให้ความสำคัญในบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ๒. ความคิดเห็นโดยภาพรวมของนักเรียนต่อบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก^๑ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารคอยชี้แนะ สั่งสอน อบรม ห้ามปรามนักเรียนไม่ให้กระทำความชั่ว เป็นต้นแบบในการปฏิบัติตนที่ดี มีการให้ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และใช้หลักศาสนานำมาสั่งสอน จึงทำให้พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนดีไปด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีดังนี้

๑. ด้านความขยัน ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความขยัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน รักงานที่ทำ รู้จักเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจังจึงมีความมานะบากบั่นมีความเพียรพยายาม ไม่ทอดทิ้ง ถ้าเผชิญอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ และ ทำเรื่องที่ถูกและควร ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประโชติจันทร์วิมล (นาม จนทโชโต) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความขยัน โดยภาพรวมอยู่

^๑พระครูวิวิธกาญจนคุณ สุภาจาโร (คำมี), ““ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

ในระดับมาก^๒ ซึ่งครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมานะบากบั่นมีความพยายามทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมุ่งที่จะสอนเด็กให้มีความซื่อสัตย์ มีความตั้งใจตั้งใจทำจริง เห็นคุณค่าของสิ่งที่ทำ และอดทนต่ออุปสรรค รั้งงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง ปลุกฝังให้เด็กเห็นว่า “ไม่มีใครเคยประสบความสำเร็จ ทั้งที่ยังเกียจคร้าน”

๒. ด้านความประหยัด ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความประหยัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประหยัดโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง คิดก่อนใช้ รู้จักทำบัญชีรับ – จ่าย ใช้ทรัพยากรและของส่วนรวมอย่างรู้ค่า ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูวรชिरปัญญานุโยค (บุญเรือง รวิวิโส)** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ๑” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความประหยัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^๓ ซึ่งครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความประหยัด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประหยัดโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักดูแลรักษาอุปกรณ์ในโรงเรียน และใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประหยัดพลังงาน ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องการให้นักเรียนมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เกือบอมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ทั้งที่เป็นของตนเองและส่วนรวม

๓. ด้านความซื่อสัตย์ ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ถือโอกาสนำของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ใช้เล่ห์กลโกง ประพฤติตรงต่อหน้าที่ สื่อสารด้วยข้อมูลที่เป็นจริง ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ไชยพร เรื่องแท้** ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจต่อการปลูกฝังศีลและคุณธรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัด

^๒พระครูประโชติจันทร์วิมล (นาม จันทโชโต), การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศทอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๓พระครูวรชिरปัญญานุโยค (บุญเรือง รวิวิโส), “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมจริยธรรมของโรงเรียนปริยัติรังสรรค์อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ๑”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

เทศบาลนครนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด^๔ ซึ่งครุมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ถือโอกาสนำของผู้อื่นมาเป็นของตน ส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ถือโอกาสนำของผู้อื่นมาเป็นของตน รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อในความซื่อสัตย์ ไม่ใช้เล่ห์กลโกง เพื่อประโยชน์ของตนและ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความประพฤติตรงต่อหน้าที่ ตรงเวลา และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อตรงต่อตนเอง ทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือทำการบ้านด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องการปลูกฝัง ความซื่อสัตย์ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างนิสัยให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง คือทำให้นักเรียนเป็นคนดีเป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย และต่อประเทศชาติ เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดความเชื่อในสิ่งที่ดีและปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย

๔. ด้านความมีวินัย ครุมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม ด้านความมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารจัดให้มีการปฐมนิเทศ ชี้แจงแนวทาง กฎระเบียบและการวางตนเป็นผู้มีวินัย ให้กับนักเรียน สนับสนุนการจัดทำ การส่งเสริมวินัย เช่นการเข้าแถว การแต่งกายผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระ นิยม ชุตินฺธโร** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารครู และผู้ปกครอง กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^๕ ซึ่งครุมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเข้าแถวรับบริการตามลำดับ เช่น ซื้ออาหาร รองลงมาสนับสนุนการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมวินัยความพร้อมรับผิดชอบ และวางแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมวินัยอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องการให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน สังคมและประเทศ โดยที่ให้นักเรียนยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ ยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อ บังคับ ข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ

๕. ด้านความสุภาพ จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยในสถานที่ต่างๆ ถูกกาลเทศะ มีสัมมา

^๔ไชยพร เรื่องแท้, “การศึกษาความพึงพอใจต่อการปลูกฝังศีลและคุณธรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^๕พระนิคม ชุตินฺธโร, “ศึกษาบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนากรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

การระวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย มีมารยาทอ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่งดงาม พร้อมความมั่นใจ ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูวิจารณ์ นวกิจ(บุญศรีพรหมแสงชัย)** ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านการครองตนของนักเรียนโรงเรียนเวียงชัยพิทยาสรรพ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสุภาพ ในระดับมาก สำหรับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนมีสัมมาคารวะ เมื่อเดินผ่านครู/ผู้ใหญ่ สำหรับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมระดับมากลำดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร

๖. ด้านความสะอาด ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกาย และ เครื่องแต่งกายอยู่เสมอ รู้จักรักษาที่อยู่อาศัย โรงเรียน สาธารณสถาน และสิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะ ไม่ขีดเขียนทำลายทรัพย์สินสมบัติของราชการ รู้จักฝึกฝนจิตใจให้ขุ่นมัวปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **จรรยาพรณ์ กลางบุรัมย์** ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียน” ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่ได้กำหนดทำกิจกรรม ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมการจัดสัปดาห์แห่งความสะอาดของการแต่งกาย และความสะอาดของนักเรียน และกิจกรรมการจัดประกวดเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งเมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมแล้วผลปรากฏว่า นักเรียนมีการพัฒนาวินัยด้านการรักษาความสะอาดดีขึ้นอย่างมาก^๖ ซึ่งครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสะอาด อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกายอยู่เสมอและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาที่อยู่อาศัย โรงเรียน สาธารณสถานและสิ่งแวดล้อมให้สะอาดถูกต้องตามสุขลักษณะ รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรักษาสถานที่ของส่วนรวมโดยไม่ขีดเขียนทำลายทรัพย์สินสมบัติของราชการ และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักฝึกฝนจิตใจให้ขุ่นมัวปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องการให้นักเรียนมีความสะอาดทั้งกายและใจ โดยให้มีร่างกายและสภาพแวดล้อมที่ไม่สกปรก เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น พร้อมทั้งเสริมสร้างความองอาจทางจิตใจของเด็กและเยาวชน อนาคตของชาติกลุ่มนี้ควรที่จะได้รับการปลูกฝังและฝึกฝนให้มีความบริสุทธิ์สะอาดของจิตใจ ไม่มั่วร้ายหรืออิจฉาริษยาผู้อื่นมองและคิดถึงสิ่งต่างๆ ในแง่ดี เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งในการเสริมสร้างสภาวะทางจิตใจของเด็กและเยาวชนต่อไป

^๖จรรยาพรณ์ กลางบุรัมย์, “การพัฒนาการดำเนินการส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนพระกุมารจังหวัดร้อยเอ็ด”, ศาสตราจารย์ดร.บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

๗. ด้านความสามัคคี ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้รักสามัคคี มีความสมานฉันท์ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมณธา แก่นกุล** ได้วิจัยเรื่อง “จริยธรรมของอาจารย์และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความสามัคคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^๗ ซึ่งครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้รักสามัคคี มีความสมานฉันท์ รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญของการปลูกฝังความสามัคคีของนักเรียน โดยการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าของความสามัคคี ให้นักเรียนเปิดใจให้กว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การทำงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้เป็นผู้ที่มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันกับเพื่อนในโรงเรียนและในสังคมได้อย่างสันติและสมานฉันท์

๘. ด้านความมีน้ำใจ ครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม ด้านความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักมีน้ำใจ เสียสละ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ ช่วยเหลือเพื่อนผู้ประสบความเดือดร้อนเต็มกำลังความสามารถ ร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่วนรวมของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต)** ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^๘ ซึ่งครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม

^๗สมณธา แก่นกุล, “ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๔๔).

^๘พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต), การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

จริยธรรม ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักมีน้ำใจ เสียสละ/มีการ ส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา รองลงมาส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักบริจาคทรัพยากรและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ ประสบความเดือดร้อนเต็มกำลังความสามารถ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องการให้นักเรียนได้รับการ ปลูกฝังโดยไม่มุ่งเน้นแต่เพียงประโยชน์ส่วนตัว หากแต่มีความเห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร รู้จักการให้และการเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน อันเป็นผลมาจากการมีจิตใจที่ดี รู้จักการเอาใจเขา มาใส่ใจเรา มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น

๕.๒.๒ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑

๑. จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่เป็นไปตาม สมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่า เพศที่แตกต่างกันของครู ไม่ได้ส่งผลต่อความคิดเห็นต่อการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ที่ไม่แตกต่างกัน

๒. จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่เป็นไปตาม สมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่า อายุที่ไม่แตกต่างกัน ตามความหลากหลายของอายุไม่แตกต่างกัน จึงส่งผล ทำให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน

๓. จากผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่า การศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน ตามความหลากหลายของวุฒิ การศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลทำให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยาย โอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ ไม่แตกต่างกัน

๔. จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึง

เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่า ตำแหน่งในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหาร แตกต่างกัน เนื่องจากครูชำนาญการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของบริหารมากกว่าครูและครูชำนาญการพิเศษ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มสองพระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต ๑” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. โรงเรียนควรปรับปรุงด้านคุณธรรม ๘ ประการของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
๒. โรงเรียนควรปรับปรุงด้านคุณธรรม ๘ ประการ มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารงาน ด้านคุณธรรม ๘ ประการในโรงเรียน
๓. โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการด้านคุณธรรม ๘ ประการเพื่อรับผิดชอบงานด้านนี้โดยเฉพาะ
๔. โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์ในการเรียนการสอนด้านคุณธรรม ๘ ประการให้เพียงพอ
๕. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมคุณธรรม ๘ ประการปลูกจิตสำนึกให้กับคณาจารย์และนักเรียนให้มากขึ้น
๖. โรงเรียนควรแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนโดยผ่าน คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมศิษย์เก่า และทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวทางในการสนับสนุนการทำการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นต่อไปนี้

๑. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านคุณธรรม ๘ ประการในโรงเรียน
๒. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์หรือรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับการบริหารงานด้านคุณธรรม ๘ ประการในโรงเรียน
๓. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณธรรม ๘ ประการในโรงเรียน
๔. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับการส่งเสริมคุณธรรม ๘ ประการในโรงเรียน